

Reactie op internetconsultatie 'Wijziging van de Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs (Ratho) in verband met de invoering van loting als selectie-instrument'

15 juni 2023

Analyse van populatie essentieel voor selectie en loting die recht doet aan de uitkomsten van de selectieprocedure

In de voorliggende wijziging van de regeling moeten opleidingen vooraf de lotingsklassen en het lotingsgewicht bekendmaken. Dit past echter niet bij het model van een combinatie van selectie en loting. Universiteiten en umc's pleiten ervoor om opleidingen de lotingsklassen en het lotingsgewicht te laten bepalen op basis van de inrichting en bijbehorende uitkomsten van de selectieprocedure. Daarmee kunnen opleidingen het meeste recht doen aan de prestaties van aspirant-studenten in de selectieprocedure.

Toelichting:

Transparantie richting de aspirant-student is van groot belang, en wordt door de opleiding gegarandeerd door tijdig voorwaarden bekend te maken zoals nu in artikel 4.7a lid 1 is genoemd. Dit zou echter niet doorgetrokken moeten worden naar lotingsklassen en lotingsgewicht. Het juiste lotingsgewicht is en de juiste lotingsklassen zijn sterk afhankelijk van de populatie. Het is voor opleidingen vooraf niet in te schatten hoeveel aspirant-studenten zij kunnen verwachten en wat hun karakteristieken zullen zijn. De scheiding tussen 'direct toegelaten op basis van de selectieprocedure' en 'loten op basis van de selectieprocedure', of de scheiding tussen verschillende lotingsklassen bij gewogen loting van alle aspirant-studenten, moet niet getrokken worden op basis van willekeur of verwachtingen vooraf, maar op basis van een weloverwogen en onderbouwde keuze die wordt gemaakt nadat de populatie is geanalyseerd. Het doel van de combinatie van selectie en loting is immers: aspirant-studenten toelaten op een manier die zo goed mogelijk aansluit bij de resultaten die zij behaald hebben tijdens de selectieprocedure. De opleiding moet kunnen uitleggen dat op basis van data een gefundeerde keuze is gemaakt. Dat kan niet indien de opleiding vooraf een lotingsklasse en lotingsgewicht moet bekendmaken. Om die reden stellen we voor artikel 4.7a lid 2 en 3 niet op te nemen in de regeling.

Organisatie van de loting

Onder de titel 'organisatie van de loting' staat: '*vanwege de mogelijkheid studenten uit te sluiten van de loting, ligt het niet voor de hand om binnen de loting de kansverhoudingen te beperken*'. Het tweede deel van deze zin vraagt om verduidelijking. Het is onvoldoende bekend wat het 'binnen de loting beperken van kansverhoudingen' betekent.

Hardheidsclausule verdient uitbreiding

De hardheidsclausule geeft opleidingen de mogelijkheid aspirant-studenten die niet hebben kunnen meedoen aan de selectie, toch mee te laten doen aan de loting. De hardheidsclausule zoals deze nu is opgenomen is alleen in te zetten in het geval een opleiding kiest voor de combinatie van selectie en loting. Opleidingen die kiezen voor uitsluitend selectie of uitsluitend loting, kunnen geen hardheidsclausule inzetten indien een aspirant-student niet heeft kunnen deelnemen aan selectie of loting, maar zich wel tijdig heeft aangemeld. Graag zouden we om die reden een uitbreiding van de hardheidsclausule willen voorstellen.